

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-210/20-T

Název	Gymnázium, Frýdlant nad Ostravicí, nám. T. G. Masaryka 1260, příspěvková organizace
Sídlo	Nám. T. G. Masaryka 1260, 739 11 Frýdlant nad Ostravicí
E-mail	gymfrydl@gymfrydl.cz
IČ	00601403
Identifikátor	600016251
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Ing. Petra Schwarzová
Zřizovatel	Moravskoslezský kraj
Místa inspekční činnosti	Nám. T. G. Masaryka 1260, 739 11 Frýdlant nad Ostravicí Nám. T. G. Masaryka 1498, 739 11 Frýdlant nad Ostravicí
Termín inspekční činnosti	4. 2. 2020 – 6. 2. 2020

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) školského zákona.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného střední školou podle příslušných školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a příslušnými rámcovými vzdělávacími programy.

Charakteristika

Gymnázium, Frýdlant nad Ostravicí, nám. T. G. Masaryka 1260, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost střední školy. Ve školním roce 2019/2020 vzdělávala škola žáky v denní formě vzdělávání v oborech vzdělání 79-41-K/41 Gymnázium (čtyřleté) a 79-41-K/61 Gymnázium (šestileté). Škola se nachází v komplexu vzdělávacích zařízení společně s dalšími nezávislými subjekty, základní školou a mateřskou školou. Ke zkvalitnění podmínek pro tělesnou výchovu byla v roce 2015 vybudována tělocvična. Stravování žáků je zajištěno smluvně externí firmou školního stravování v prostorách základní školy.

K termínu inspekční činnosti se v deseti třídách vzdělávalo 279 žáků, z toho 170 žáků v šesti třídách šestiletého gymnázia. Škola evidovala devět žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a dva cizince.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy, která působí ve funkci od roku 2013, zpracovala reálný dlouhodobý plán rozvoje školy na roky 2020 až 2025, který vychází z podrobné analýzy stavu školy. Jasně pojmenovává její silné a slabé stránky, vymezuje možné hrozby a poukazuje na příležitosti ke zkvalitnění práce školy. Strategické záměry specifikuje ve střednědobých a krátkodobých úkolech. Naplňování předcházejícího plánu se podařilo především v oblasti materiální, zavádění informačních technologií a digitalizace, práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a rozvoje jazykového vzdělávání. Méně úspěšné bylo zavádění nových přístupů ve vzdělávacím procesu a využívání formativního hodnocení. Tyto oblasti pak byly přeneseny jako priority do dalšího koncepčního období. Jednotlivé úkoly ředitelka školy pravidelně detailně vyhodnocuje a v případě nedosažení stanoveného cíle hledá nová řešení. Vytvoření žákovské samosprávy nebo parlamentu je spatřována jako příležitost zapojení žáků do vedení školy.

Pravidla a mechanismy k organizování vlastní činnosti školy jsou jasně stanoveny. Kontrola výchovně vzdělávacího procesu realizovaná ředitelkou školy a její zástupkyní byla pravidelná. Výsledky těchto kontrol ale nevedly ke zpracování odpovídající zpětné vazby vedoucí k stanovení opatření ke zlepšování kvality výuky. V praxi se tak dosud nepodařilo plně eliminovat některé dílčí nedostatky v metodickém vedení vyučovacího procesu, spočívající v často neefektivním využívání organizačních forem ve výuce, v omezeném využívání sebehodnocení a vzájemného hodnocení žáků a v časté absenci závěrečného motivačního shrnutí vyučovací jednotky.

Organizace vzdělávání je funkční a umožňuje realizovat školní vzdělávací program. Disponibilní hodiny jsou využívány pro posílení všech vzdělávacích oblastí. V závěrečných dvou ročnících vzdělávání si žáci volí předměty z široké nabídky, která umožňuje každému žákovi zvolit si profilaci dle vlastního zájmu. Pedagogický sbor je dlouhodobě stabilní a umožňuje plnit záměry stanovené ve školním vzdělávacím programu. Aktivní spolupráce pedagogů a jejich zapojení do školních i čtených mimoškolních činností příznivě ovlivňují vzdělávání žáků. Další vzdělávání pedagogických pracovníků se cíleně zaměřovalo na profesní i osobnostní růst pedagogů především v oblasti jazykového vzdělávání a používání informačních technologií. V souladu s prioritami školy by však byla vhodnější orientace na rozvoj dovedností pedagogů vedoucích k účinnému využívání aktivizačních metod a forem výuky a k využívání prvků sebehodnocení a formativního hodnocení. Ke zvyšování kvality poskytovaného vzdělávání přispívají také tandemová výuka, rodilý mluvčí ve výuce a prvky metody CLIL. Činnost předmětových sekcí se zaměřovala zejména na řešení organizačních

záležitostí, plnění školního vzdělávacího programu, nákup pomůcek a vyhodnocování soutěží. Výsledky vzdělávání žáků v jednotlivých předmětech nebyly v rámci předmětových sekcí sledovány, byly řešeny pouze na statistické úrovni při jednáních pedagogické rady. Poradenské služby jsou ve škole zabezpečeny výchovnou poradkyní a školní metodičkou prevence. Škola zajišťuje péči o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

Škola se iniciativně zapojuje do projektů spolufinancovaných z Evropských sociálních fondů, takto získané finanční prostředky vhodně využívá ke zvýšení kvality vzdělávání (studijní pobyty žáků a učitelů v zahraničí, využívání rodilých mluvčích ve výuce cizích jazyků apod.). V době od poslední inspekční činnosti došlo ke zkvalitnění materiálně technických podmínek pro vzdělávání žáků. Škola má celkově velmi dobré materiální a prostorové podmínky pro naplňování cílů deklarovaných ve školním vzdělávacím programu. Disponuje kvalitně vybavenými odbornými učebnami pro výuku přírodovědných předmětů, cizích jazyků a informatiky a bylo pořízeno nové vybavení a učební pomůcky.

K zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků byly v oblasti prevence rizik a požární ochrany nastaveny účinné preventivní mechanismy, což se mimo jiné projevilo na dlouhodobě nízké míře úrazovosti. Problematika bezpečnosti, ochrany zdraví a požární prevence je nedílnou součástí vzdělávání, žáci jsou poučováni na počátku školního roku i v jeho průběhu v souvislosti s realizovanými činnostmi, při kterých hrozí zvýšená rizika.

Škola systematicky spolupracuje s mnoha domácími i zahraničními partnery. Díky projektové činnosti se žáci efektivně zapojují do aktivit rozvíjející jejich organizační schopnosti a sociální dovednosti a v oblasti jazykového a přírodovědného vzdělávání. Dlouhodobě pokračuje oboustranně přínosné mezinárodní partnerství se školou v Německu a v rámci projektů s dalšími zahraničními školami (např. Švédsko, Hongkong, Finsko, Singapur). Škola organizuje mezinárodní týden přátelství „International Friendship Week“, kterého se partnerské školy zúčastňují. Pro žáky základních škol jsou pořádány přípravné kurzy pro úspěšné přijetí na gymnázium.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Převážná většina hospitovaných hodin probíhala ve vstřícné pracovní atmosféře. Žáci dodržovali nastavená pravidla, s pedagogy spolupracovali a na základě pokynů plnili bez prodlení zadané úkoly. Vyučující kladli důraz na srozumitelnost a sledovali porozumění zadání. Bylo respektováno tempo cílové skupiny, učitelé poskytovali dostatečný prostor pro případné dotazy žáků. Využívání reálných situací, již nabytých zkušeností, zaujetí vyučujících pro vyučovaný obor a jejich odborná zdatnost přispívaly k udržení jejich zájmu a pozornosti. Velmi zřídka však byly zařazovány aktivity podporující souvislý mluvený projev, sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků nebo prvky formativního hodnocení. Závěrečné shrnutí a zopakování většinou chybělo. Rovněž diferenciací výuky směrem k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, cizincům a žákům nadaným byla v hodinách zaznamenána sporadicky.

Ve výuce českého jazyka a literatury byl účelně zvolený odborný výklad učitele provázán s frontálním kladením otázek, na něž většina žáků dokázala správně reagovat. Vhodně byly využité mezipředmětové vztahy a aktuálně historicko-společenské souvislosti. Žáci uměli samostatně, aktivně propojovat své nově získané znalosti a dovednosti s těmi již dříve osvojenými. V některých hodinách zazněly literární ukázky reprodukované také žáky. Ve sledovaných hodinách základů společenských věd byli žáci vedeni k objevování nových poznatků na základě vhodných příkladů z reálných situací i s možností použití didaktické techniky. Výklad nového učiva byl podpořen aplikací mezipředmětových vztahů a vhodných

video ukázek. Průběh výuky většiny cizích jazyků (anglický, německý, francouzský a španělský jazyk) byl na dobré úrovni. Hodiny byly většinou vedeny výhradně ve vyučovaném jazyce a učitelé účelně využívali moderní trendy ve výuce cizích jazyků s upřednostňováním komunikativních forem práce. Přípravenými činnostmi žáky aktivizovali a umožňovali jim rozvíjet všechny jazykové dovednosti. Výuku doplňoval vhodně zvolený výukový materiál a učebnice. Učitelé žáky připravují také na získání mezinárodně uznávaných certifikátů.

Výuka matematiky byla vzhledem k obsahu učiva a k možnostem a schopnostem žáků organizačně zvládnutá dobře částečně. Učivo bylo vždy uspořádáno systematicky a v logické návaznosti na předcházející výuku. Pedagogové důsledně dbali na správnou odbornou terminologii. Převažovala frontální forma výuky, která byla podle potřeby střídána se samostatnou prací. V části vyučovacích hodin matematiky žáci samostatně procvičovali učivo řešením příkladů, učitelé kontrolovali jejich výsledky, v jiné části komunikovali minimálně, aktivní byl především učitel. V závěru některých hodin došlo k ověření pochopení učiva, vyučující zhodnotili průběh vyučovacích hodin pouze formálně bez zapojení žáků, nebo vyučovací hodina nebyla zhodnocena vůbec. V přírodovědných předmětech učitelé zpravidla seznamovali žáky s plánovaným průběhem vyučovací hodiny, žáci při vyvozování nových poznatků využívali již dříve nabytých znalostí a dovedností. Frontální způsob výuky doplněný řízeným rozhovorem nebo samostatnou prací žáků převážně s motivačním hodnocením ve většině případů podporovaly aktivitu žáků ve výuce. Pouze ojedinělé byly znalosti ověřovány ústním zkoušením s následnou klasifikací. Probíraná témata byla v některých hodinách vhodně propojena s reálnými situacemi i s využitím mezipředmětových vztahů. V průběhu ani v závěru hodin nebylo dostatečně využíváno vlastní hodnocení a sebehodnocení žáků. V hodinách fyziky byla podporována kreativita žáků při řešení úkolů s využitím názorných pomůcek a práce s chybou.

V hodinách informační a komunikační technologie žáci pracovali většinou samostatně a na základě již známých souvislostí řešili učitelem zadané úkoly, což podporovalo rozvoj klíčových i odborných kompetencí.

Výuka tělesné výchovy se vyznačovala promyšlenou organizací s účelným využitím různých forem výuky a s vhodným využitím chyby při nácviku a procvičování nových pohybových dovedností. V průběhu hodin spolu žáci aktivně spolupracovali, také žáci se slabšími dovednostmi zažili úspěch. Ve výuce byli vhodně vedeni k rozvoji kladného postoje vzhledem k důležitosti pohybu a vytváření dobré kondice.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola systematicky zjišťuje informace o kvalitě a výsledcích vzdělávání žáků a stanovila pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků jasná pravidla ve školním řádu. Individuální a skupinové výsledky vzdělávání žáků zjišťuje škola obvyklými způsoby (především písemné a ústní zkoušení), eviduje je v elektronické podobě a hodnotí při jednáních pedagogické rady. Podrobné statistické přehledy jsou také zveřejňovány ve výročních zprávách. O prospěchu žáků jsou jejich zákonní zástupci průběžně informováni prostřednictvím třídních schůzek, při osobních setkáních ve škole nebo pomocí webového informačního systému, který umožňoval všem aktérům vzdělávacího procesu systematické sledování úspěšnosti žáků v průběhu celého školního roku. Ke srovnávání výsledků žáků škola využívá výběrové testování a externí testování KVALITA. Výsledky byly ve srovnání z jinými gymnázii průměrné. Opatření ke zvyšování kvality vzdělávání škola však nastavila jen formálně, chybí jejich vyhodnocování vedoucí pak ke zkvalitnění celkových výsledků vzdělávání.

Ve srovnání s předchozími školními roky byly výsledky vzdělávání na konci školního roku 2018/2019 obdobné. Na konci loňského školního roku dosáhli žáci průměrného prospěchu v šestiletém studiu 1,7 a ve čtyřletém studiu 1,8. Z 275 žáků školy 37 % prospělo s vyznamenáním a tři žáci hodnoceni nebyli (dva konali dodatečné zkoušky a jeden zanechal studia ze zdravotních důvodů). Celková absence žáků ve školním roce 2018/2019 byla 37 080 hodin, ale z toho značných 329 hodin bylo neomluvených. Tuto zvýšenou neomluvenou absenci způsobilo osm žáků, kdy byla situace projednávána na výchovné komisi. Celkovou absenci se škole zatím snižovat nedaří. Ve školním roce 2018/2019 maturitní zkoušku skládalo 53 žáků. Ve společné části maturitní zkoušky čtyři žáci (dva z matematiky a dva z českého jazyka) a v profilové části dva žáci (jeden z biologie, druhý ze základů společenských věd) neuspěli. Po opravném termínu neuspěl pouze jeden žák ze společné části maturitní zkoušky ze zkušebního předmětu matematika. Maturitní výsledky vedení školy sleduje, analyzuje a vyhodnocuje. Opatření ke zlepšení výsledků vzdělávání žáků však dosud nastavena nebyla. Na úrovni práce předmětových komisí chyběl také systém podpory poskytovaný žákům ohroženým školním neúspěchem.

Oblast výchovného a kariérního poradenství zajišťuje školní poradenské pracoviště. Při výkonu činnosti úzce spolupracují s vedením školy a třídními učiteli a zaměřují se především na předcházení, řešení a následném vyhodnocování vzniklých problémů a situací. V nově tvořených kolektivech provádí sociometrická měření a organizují ve spolupráci s vyššími ročníky celodenní adaptační kurzy probíhající v prostorách školy. Pravidelně vyhodnocují dotazy z elektronické schránky důvěry. Preventivní programy poradenské pracoviště zaměřuje na programy pro nově vzniklé kolektivy a v ostatních ročnících jsou témata vybírána ve spolupráci se žáky (sexualita, gambling, poruchy příjmu potravy). Nejčastěji řešenými problémy je omluvená a neomluvená absence některých žáků, škola ale nemá nastavený systém pro snižování absence. Výchovná poradkyně vede evidenci o žácích s podpůrnými opatřeními. V současnosti nemá žádný žák zpracován individuální vzdělávací plán. Z rozhovorů s učiteli vyplynulo, že mají informace o žácích se speciálními vzdělávacími potřebami, ale ve výuce práce s těmito žáky zaznamenána nebyla. Výchovná poradkyně informace předává především při jednáních pedagogické rady a neformálních jednání s jednotlivými učiteli. V oblasti kariérového poradenství pomáhá žákům při rozhodování v otázkách vzdělávání, profesní přípravy nebo volby zaměstnání.

Škola žákům vytváří vhodné podmínky pro zapojení do soutěží. Žáci se pravidelně účastnili soutěží jak sportovních, tak vědomostních a dovednostních, ve kterých úspěšně reprezentovali školu. Škola realizuje řadu akcí, exkurzí a aktivit, které podporují u žáků rozvoj klíčových kompetencí. Výborné výsledky získali žáci také v zapojení do středoškolské odborné činnosti a dlouhodobě významných úspěchů dosahuje školní pěvecký sbor. Podpora environmentální výchovy je ve škole na velmi dobré úrovni. Škola se cíleně a systematicky zapojuje do aktivit určených ke zvýšení kvality životního prostředí. Další uplatnění svých absolventů škola sleduje, převážná většina z nich pokračuje ve studiu na vysoké škole.

Závěry

Vývoj školy

Od poslední inspekční činnosti došlo ke zkvalitnění materiálně technických podmínek pro vzdělávání a výstavbou tělocvičny škola přispěla ke zlepšení a rozšíření podmínek pro tělesnou výchovu.

Silné stránky

Škola systematicky ve výuce podporuje rozvoj klíčových kompetencí žáků v oblasti jazykového a přírodovědného vzdělávání zapojením do výměnných pobytů, partnerství škol a projektové činnosti.

Modernizací učeben a usilováním o optimální materiální podmínky podporuje vedení školy vzdělávání žáků.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

Málo efektivní využívání inovativních a aktivizujících metod a forem vzdělávání a poskytování zpětné vazby žákům k jejich práci. Absence vyhodnocení práce žáků v závěru vyučovací hodiny, neuplatnění sebereflexe a zapojení žáků do vzájemného hodnocení podle předem daných kritérií.

Menší míra využití diferenciac ve výuce s ohledem na žáky nadané a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nebo cizince.

Chybějící systém nastavení přijatých opatření a jejich vyhodnocování vedoucí ke zkvalitnění výsledků vzdělávání žáků a snižování absence. Malá podpora žáků ohrožených školním neúspěchem jak v rámci předmětových komisí, tak i ze strany vedení.

Málo efektivní práce s výsledky vzdělávání na úrovni vedení školy, pedagogické rady a v činnosti předmětových komisí.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

Nastavit systém přijímaných opatření ke zlepšování kvality výuky s následným vyhodnocováním účinnosti. Zefektivnit práci s výsledky vzdělávání žáků a zkvalitnit podporu žákům ohroženým školním neúspěchem.

Uplatňovat ve větší míře aktivizující metody a formy, výuku diferencovat podle individuálních vzdělávacích potřeb jednotlivých žáků a účinně poskytovat žákům zpětnou vazbu k jejich práci.

Zlepšit spolupráci pedagogů napříč předmětovými komisemi a účelněji využívat mezipředmětové vztahy ve výuce.

Zaměřit další vzdělávání pedagogů na nové formy a metody ve vzdělávání.

Vytvořit žákovskou samosprávu nebo školní parlament a pomocí připomínek a námětů jejich členů přispívat ke spoluodpovědnosti za činnosti školy.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitele školy ve lhůtě do 14 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program pro gymnaziální vzdělávání platný od 1. 9. 2016
2. Školní řád platný s účinností od 1. 4. 2017
3. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2018/2019
4. Dlouhodobý plán rozvoje školy na období 2020 – 2025 ze dne 20. 12. 2019
5. Zápisy z pedagogických rad ve školním roce 2019/2020
6. Třídní knihy vedené ve školním roce 2019/2020 (vzorek)
7. Matrika vedená ve školním roce 2019/2020 (vzorek)
8. Výjimka z nejvyššího počtu žáků ve třídě ze dne 18. 7. 2019, č. MSK98510/2019
9. Zápisy ze schůzek předmětových komisí a plán práce předmětových komisí ve školním roce 2018/2019 a 2019/2020
10. Minimální preventivní program na školní rok 2019/2020
11. Školní preventivní strategie 2019-21
12. Krizový plán Gymnázia Frýdlant nad Ostravicí ze dne 2. 9. 2019
13. Program proti šikanování ze dne 2. 9. 2019
14. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vedená ve školním roce 2019/2020 (vzorek)
15. Plán kontrolní činnosti ve školním roce 2019/2020 ze dne 26. 8. 2019
16. Plán hospitační činnosti ve školním roce 2019/2020
17. Dokumentace o dosažené odborné kvalifikaci pedagogických pracovníků ve školním roce 2019/2020 (vzorek)
18. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na školní rok 2019/2020 ze dne 26. 8. 2019
19. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků a požární ochrany platná ve školním roce 2019/2020
20. Kniha úrazů evidující úrazy žáků ve školním roce 2019/2020
21. Záznamy o úrazu žáka ve školním roce 2019/2020
22. Smlouva o zajištění školního stravování uzavřená se společností EUREST – zařízení školního stravování spol. s r. o. dne 1. 9. 2008
23. Zpráva o činnosti a plnění úkolů za rok 2018
24. Údaje o finančním vypořádání dotací poskytnutých ze státního rozpočtu v roce 2019 ze dne 23. 1. 2020

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Ing. Martina Colledani, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Ing. Martina Colledani v. r.

Ing. Hana Mařarová, školní inspektorka

Ing. Hana Mařarová v. r.

Mgr. Petr Novotný, školní inspektor

Mgr. Petr Novotný v. r.

Bc. Ludmila Kubicová, kontrolní pracovnice

Bc. Ludmila Kubicová v. r.

V Novém Jičíně 28. 2. 2020

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Ing. Petra Schwarzová, ředitelka školy

Ing. Petra Schwarzová v. r.

Ve Frýdlantu nad Ostravicí 10. 3. 2020